

C. SONUÇ

Bu sunuş özetle, Yunanistan'ın, zamanın "Dokuzları" denen Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)'na giriş için takip ettiği rotayı göstermekte ve bundan doğan doğrudan ve dolaylı hakları ve yükümlülükleri vurgulamaktadır. Sunuş, kolaylık bakımından üç bölüme (Girişten Önceki Durum, Giriş Sırasındaki Durum ve Giriş Sonrası) ayrılmıştır.

Yunanistan'ın 1981 Yılı'nda AET'na dahil olması diğer ülkelerin girişiyle karşılaştırıldığında özel bir durum arz etmektedir. Çünkü o zamanlar Topluluğa dahil olmak için kriterler olmadığı gibi, çevrenin korunması ve geliştirilmesiyle ilgili öncelikler ve bugün bu maksatla var olan sektörler Topluluk için özel ilgi alanı dahi değildi. Topluluğa giriş için çevreye ait kriterlerin olmaması, Yunanistan için sorunlar yaratmıştır. Bu durumda Yunanistan, kuruluşlarının bir bütün olarak çevre dahil, ekonomik sektörlerinin ve toplumsal yapısının hemen uyumuna başlamak zorunda kalmıştır. Yunanistan'ın ilk hedefi kuruluşlarının ve çevreye ait Ulusal Mevzuatı'nın hemen o zaman AET tarafından yaratılan ilgili direktiflere ve yönetmeliklere en kısa sürede uymasını sağlamaktır. Bu hedefe en seri şekilde ulaşılması Yunanistan için zorunluydu, zira ancak bu şekilde AET'na girmenin getirdiği faydalardan istifade edebilirdi.

Yunanistan'ın kendi hukuk sistemine uyarlayacağı veya dahil edeceği karmaşık, çok çeşitli, Topluluk Direktifleri, Yönetmelikler, Anlaşmalar, Uluslararası Konvansiyon ve İncelemeler, Yunan yetkililer ve çevre uzmanları için çok büyük bir yük yaratmış, herhangi bir faaliyete girmeden önce, yeni ve bir çok durumda bilinmeyen hususları incelemeleri ve tanımları gerekmiştir. Bu durum Yunanistan'da büyük bir zaman ve menfaat kaybına yol açmıştır. Başlarda, çevre yetkililerinin hazırlıksızlığı, bilgisizliği ve faaliyetlerdeki yavaşlık ile karşıt kuruluşların ve vatandaşların müdahalesi, AET yetkili ve uzmanlarıyla temas ve işbirliğini geciktirmiş ve tehlikeye sokmuştur. Bunun sonucunda:

Topluluğun uyguladığı Müktesebat'ın aksine, Yunan mevzuatında ve kuruluşlarında gerekli ayarlamalar ve uyumda devamlı gecikmeler olmuş, bunlar da, iş ve kaynak kaybına, ayrıca, Avrupa Mahkemesi'nin Yunanistan'a devamlı ceza vermesine ve yüksek para cezalarına sebep olmuştur.

Bildiride kısaca belirtilen hususların dikkate alınmasını ve Türk tarafının ona göre stratejisini planlamasını; böylece Türk yetkililerinin ve uzmanlarının, çevreye ilişkin konularda görüşmeye davet edildiklerinde, gerekli şekilde hareket etmeye hazır olmalarını ve bizim yaptığımız hataları tekrarlamamalarını öneriyoruz.

Türkiye, AB'ne giriş yolunda, çevre için geliştirilmiş ve yeniden düzenlenmiş mevzuatla işe başlayacak olmasına rağmen, onun korunması ve devamlılığı için gerekli müdahaleleri belirten kurallar ve veriler, yaşanabilecek bir gelişmenin çerçevesinde değişmeden kalacak olup, durum bu kısa bildiride genel olarak tarif edildiği gibidir.

EUROPEAN UNION ENVIRONMENTAL LEGISLATION REQUIREMENTS

Prof. Dr. Konstantinos Aravossis
National Technical University of Athens

Short Description: European Union environmental legislation has developed over the last 30 years and comprises some 300 legal acts including directives, regulations, decisions and recommendations in addition to a large number of communications and other policy documents. However, the core environmental legislative framework, which makes up the environmental acquis, consists of some 70 directives and 21 regulations.

Still, this is an enormous body of legislation. Each piece contains concepts, standards or procedures that could be of value to Countries in the Process of Accession (CPA)¹. Hence, some prioritisation is required to provide guidance to reform approaching, as well as to donors interested in supporting convergence activities.

Air Protection: The Air Quality Framework Directive (96/62/EC) provides for the establishment of ambient air quality standards and objectives, the assessment of air quality, the provision of information to the public and the development and implementation of programmes to maintain air quality. Limit values and alert values are to be established for various ambient air pollutants through daughter directives. Countries in the Process of Accession (CPA) could use the framework directive and its daughter directives as a benchmark for the development of new ambient standards for various locations. In addition, the number of regulated substances should be reduced.

Water Protection: The Water Framework Directive (WFD 2000/60/EC), which recently entered into force, offers a comprehensive and revised water policy for the EU. It offers a range of benchmarks for CAP. Full implementation of the WFD is expected to encounter barriers even in the Member States. It also assumes a certain level of transparency in society.

Waste Management: The Framework Waste Directive (75/442/EEC as amended by 91/156/EEC) requires the prevention of the production of waste and where waste is produced to encourage its recovery, including recycling, reuse or reclamation and the use of waste as a source of energy. Where this is technically and economically impossible, waste must be disposed of in a manner which avoids or reduces environmental impacts. This is the backbone of the EU waste policy and adoption of this approach in CAP, is recommended.

A. INTRODUCTION

In recent years, many governments, especially but not exclusively in western countries in the process of accession (CPA), have expressed interest in working towards convergence of their countries' environmental legislation with that of the European Union (EU). This interest is driven by the general economic and political orientation towards the EU, which is their most important foreign trading and investment partner, and by the example of approximation efforts of EU accession countries in Central and Eastern Europe.

In addition, several western CPA will soon share a border with the EU as a result of the enlargement process, which further strengthens their particular interest. This

trend towards convergence in environmental legislation is supported by the Partnership and Cooperation Agreements between the EU and the various CPA governments, signed over the last decade. Some European bilateral donors have already implemented technical assistance projects covering selected aspects of environmental policy and legislative reform. The development of a roadmap for convergence should assist the development of further projects in this area. At the moment, neither CPA governments nor the donors have a clear sense of how best to prioritise the convergence efforts, which can lead to a waste of time and technical assistance funds. In addition, several CPA governments do not have the drivers, financial resources, or institutional capabilities to harmonise their national environmental regulatory framework with the entire *acquis communautaire* in the short to medium-term and would benefit from advice on how to prioritise.

B. APPROXIMATION

Approximation, in an accession context, is described as a unique obligation of membership of the EU. It is an obligation to fully align national laws, regulations, rules and procedures in order to give effect to the entire body of EU law contained in the *acquis communautaire*.

There are three key steps to approximation:

1. Transposition

The requirements of EU Legislation must be fully incorporated into national Legislation. This will require adoption or Amendment to national laws, regulations, rules and procedures

2. Implementation

Also known as Practical Application. Implementation is the incorporation of EU law by the competent authority/ies into individual decisions. It includes providing the infrastructure, budgets and provisions needed to enable the competent authorities to perform their obligations under EU law and to take appropriate decision

3. Enforcement

The necessary controls and penalties must be provided to ensure full and proper compliance with the law.

C. CONVERGENCE

Convergence is a somewhat different process. It means bringing two legal systems closer together rather than the full alignment required by approximation. Convergence implies that the main principles/features of one legal system should be reflected/integrated into the other legal system, taking into account the specificity of the other system and without necessarily adopting exactly the same requirements in detail. Convergence implies the following process:

- Analysis of the relevant EU legislation in order to define the main principles and features,
- Review of the national legislation in the particular area and analysis of institutional arrangements to determine to what extent it integrates these EU principles and features,
- Adaptation of the national legislation and/or development of implementing regulations which integrate the main principles and features of the EU legislation,
- Adaptation of the institutional arrangements to implement the adapted national legislation in practice.

Possible Environmental Benefits of Approximation

■ Better public health as exposure to pollution is reduced and, as a result, the number of respiratory diseases and premature deaths decrease. ■ Less damage to forests, buildings, fields and fisheries through a reduction of acid rain and other forms of pollution - leading to wider economic benefits (increased yields) and reduced costs (building facade works). ■ Lower risk of (irreversible) damage to natural resources such as groundwater aquifers. ■ Better protection of natural ecosystems and (endangered) species. ■ Promotion of tourism as a result of a cleaner environment (forests, bathing waters, nature reserves). ■ Reduced risk of water-related illnesses and improved taste of water as a result of better bathing water and drinking water quality.	■ Increased economic efficiency and higher productivity as a result of modern technology supporting competitiveness of industry. ■ Lower production and maintenance costs through availability of cleaner water, reducing pretreatment needs. ■ Lower consumption of primary material as a result of a more efficient use and higher levels of reuse and recycling. ■ Support for employment and benefits for local and regional development. ■ Company culture benefits through improved awareness of environmental risks and approaches to minimize risks and respond to eventual events. ■ Social benefits through greater learning, awareness, involvement and responsibility with regard to environmental matters (e.g. social responsibility and involvement in separation of waste and recycling).

Source: Ecotes Research and Consulting, *The Benefits of Compliance of the Environmental Acquis for the Candidate Countries*, DG Environment Framework Contract: *Environmental Policy in the Applicant Countries and their Preparations for Accession*, Final Report, 2001.

1. Overview of the EU Air Quality Management Legislation

A number of principles for air quality management are shared by the EU air quality directives, which are described below:

a. For Ambient Air Quality Standards (Limit Values And Guide Values)

• Effects-based approach. Ambient air quality standards (limit values and guide values) for pollutants are set according to their scientifically observed or estimated effects on human health and/or on the environment and are not based on the technological or economic feasibility of achieving them.

• Universality. The same standards apply in general throughout the EU. There are however provisions for special zones (e.g. for nature protection).

• Practicality. The difficulty of achieving compliance with standards within a short time leads to the recently introduced concept of Margins of Tolerance or (in earlier legislation) time-scales for compliance.

b. For Product Control, Material Handling and Emissions Standards

• Technologically and economically feasible standards, although not always easy to achieve because the state of the art of technology and the economic situation varies by country.

c. Increasingly Stringent Standards Over Time

• Technologies not specified (to stimulate innovation, but technologies do play a role in setting the standards themselves).

• Best Available Techniques. This principle seeks a balance between using state of the art techniques (including technology) to minimise emissions and practical considerations such as cost.

d. Polluter Pays

The potential polluter should in general bear the costs of pollution prevention and control measures as well as remediation. In the context of air quality management, this means that potential emitters of air pollutants should bear the full costs of carrying out their activities in an environmentally sound manner.

e. Integrated Approach

Measures taken to reduce air pollution at one point or in one area should not lead to an increase in air pollution elsewhere, or to an increase in pollution of another environmental medium (based on the principles of IPPC).

f. International Approach

The international, transnational, nature of air pollution is recognised in two respects. Firstly, Member States are not expected to achieve, independently, satisfactory air quality in respect of pollutants originating from outside their territory. Secondly, Member States are required to take into account the effects of their own emissions on other countries even when those emissions have no significant adverse effects within their own frontiers. Member States having a common border are expected to consult each other, when necessary, regarding air quality.

g. Communication and Information

Member States are required to inform the Commission about air quality issues in their territory and (in more recent legislation) to inform the public. The legislation in the air quality sector is concerned with:

• Establishment and maintenance of air quality which does not adversely affect human health or the environment, partly by setting limits on levels of specified pollutants in ambient air, together with requirements for monitoring and reporting on pollution levels,

• Control of emissions from particular types of sources, by regulating the storage and transport of petrol, coupled with limits on the lead and sulphur content of fuels,

• Ratification and implementation of relevant international conventions and protocols to which the Community and its Member States are parties.

European Union legislation in the air quality sector

Category/Name of Legal Instrument	Identification number
Ambient air quality assessment and management	
Ambient air quality standards (limit values and guidelines)	
The Directive relating to criteria pollutants, ambient air quality and air quality management plans (the first daughter directive)	Directive 1996/62/EC on ambient air quality and air quality management plans (Directive 1996/62/EC)
The Directive relating to benzene and carbon monoxide in ambient air (the second daughter directive)	Directive 2000/69/EC
The Directive relating to ozone, nitrogen dioxide and nitrogen monoxide in ambient air (the third daughter directive)	Directive 2004/107/EC

2. Overview of the EU Water Framework Directive

The European Union now recognises six over-arching principles for water policy:

- High level of protection
- Precautionary principle
- Preventative action
- Rectification of pollution at source
- Polluter pays principle
- Integration of environmental protection into other Community policies - e.g. agriculture, transport and energy.

At both EU and Member State level there have been two different approaches taken to address water pollution:

a. Water Quality Objective (WQO)

The WQO Approach, which defines the minimum quality requirements of water to limit the cumulative impact of emissions, both from point sources and diffuse sources.

b. Emission Limit Value (ELV)

The ELV Approach which focuses on the maximum allowed quantities of pollutants that may be discharged from a particular source into waters. This approach looks at the end product of a process (waste water treatment, discharges from industry) or on what quantities of pollutants may go into water. The concept of BAT has developed as a key element of setting ELVs, especially for the larger more polluting industries.

EU Water Legislation

Water Framework Directive (WFD) Water quality and quantity Surface and groundwaters Combined approach towards emissions River basin management	
Use-related water quality Bathing Water Directive (86/196/EEC) Groundwater (80/68/EEC) Freshwater Fish (78/316/EEC) Shellfish water (93/53/EEC) Surface water for drinking water (75/441/EEC) Information exchange (77/35/EEC) Arsenic (73/23/EEC) Dangerous substances and wastes for discharge (76/461/EEC) PPC (86/61/EEC)	Point source controls Urban Waste Water (91/271/EEC) Chromium Dioxide (92/112/EEC) Dangerous Substances and Dangerous Directives (75/484/EEC) Nitrates (91/271/EEC) PPC (86/61/EEC)
Quality objectives (QOs)	Effluent standards
Drinking water directive (85/336/EEC)	Diffuse source emission controls Plant Protection Products (91/414/EEC) Marketing and Use of Dangerous Substances and Preparations (76/769/EEC and amendments) Biocides (88/363/EEC)

Notes:

1. Will be repealed 7 years after entry into force of the WFD.
2. Will be repealed 13 years after entry into force of the WFD.
3. Undergoing revision.

3. Overview of the EE Waste Management Legislation

EU policies on waste management are set out in the Community Strategy for Waste Management as embodied in the Framework Waste Directive (75/442/EEC), the supporting Hazardous Waste Directive (91/689/EEC) and a Regulation on Waste Shipments (259/93).

The European Union recognises five over-arching principles for waste management:

- **Waste Management Hierarchy.** Waste management strategies must aim primarily to prevent the generation of waste and to reduce its harmfulness. Where this is not possible, waste materials should be reused, recycled or recovered, or used as a source of energy. As a final resort, waste should be disposed of safely (e.g. by incineration or in landfill sites),
- **Self-Sufficiency** at Community and, if possible, at Member State level. Member States need to establish, possibly in co-operation with other Member States, an integrated and adequate network of waste disposal facilities,
- **Best Available Technique Not Entailing Excessive Cost (BATNEEC).** Emissions from installations to the environment should be reduced as much as possible and in the most economically efficient way,
- **Proximity.** Wastes should be disposed of as close to the source as possible,
- **Producer Responsibility.** Economic operators, and particularly manufacturers of products, have to be involved in the objective to close the life cycle of substances, components and products from their production throughout their useful life until they become a waste.

In addition to these main principles, the waste management policies of the EU also seek to achieve a number of other objectives:

a. A Common Definition of Waste Across Member States

Waste is defined by the Waste Framework Directive as "any substance or object in the categories set out in Annex I which the holder discards or intends or is required to discard" (Art. 1(a)). The wording is mandatory for all Member States and applies to all wastes irrespective of whether they are destined for disposal or recovery operations. In addition, a list of waste belonging to the Annex I categories and known as the European Waste Catalogue (EWC) provides a common terminology for various types of waste. EWC is to be reviewed periodically and, if necessary, revised by the Commission.

b. Encouragement of Clean Products

By encouraging the development, manufacturing and consumption of clean products, it should be possible to reduce the environmental impact of a product through its full lifecycle. This can be done through improved use of resources, reduction of emissions from manufacturing and waste management. Two possible

tools for achieving this objective are to apply life cycle assessment and environmental labelling schemes.

c. Encouragement the Use of Economic Instruments

This approach aims to influence environmental performance through market mechanisms. Various types of economic instruments are available such as taxes or fees on waste production, transport and disposal:

- Tradable permits on waste production,
- Tradable certificates on recycling,
- Deposits on beverage containers,
- Import duties on waste that is difficult to dispose of.

d. Regulate the Shipment of Waste

Waste legislation seeks to regulate the shipment of waste both between Member States, as well as from Member States to countries beyond the EU. For domestic waste shipments within one Member State are obliged to establish supervision and control system that is coherent with the Community system.

e. Environmental Protection and the Internal Market

Community waste legislation seeks to strike a balance between the need for a high level of environmental protection and the need for an appropriate level of regulation to ensure the functioning of the internal market. This is to allow economic operators to act within the Community while creating a level playing field for waste by establishing common rules yet respecting the legitimate wish of Member States to define and implement waste policies and waste management measures at national level. The waste management legislation of the European Union is presented in the following Table.

The European Union Waste Management Legislation as per March 2003

Category/ Name of Legal Instrument	Identification
Framework legislation	Council Directive 75/442/EEC as amended by Council Directives 91/676/EEC, 96/61/EC and 98/53/EC
Hazardous waste directive	Council Directive 91/676/EEC as amended by Council Directive 94/31/EC
Legislation and/or regulatory acts	Commission Decision 2002/932/EC
Specific Wastes	
Disposal of waste oils	Council Directive 75/439/EEC as amended by Council Directives 87/10/EEC and 91/693/EEC
Directive on waste from the uranium dioxide industry	Council Directive 79/770/EEC, 80/680/EEC and 80/714/EEC
Batteries and accumulators containing certain dangerous substances	Council Directive 91/157/EEC as amended by Council Directive 93/86/EEC and 98/101/EC
Packaging and packaging waste	Council Directive 94/62/EC
Disposal of polychlorinated biphenyls and polychlorinated naphthalenes (PCB/PCT)	Council Directive 96/59/EC
Use of fertilizers of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture	Council Directive 86/274/EEC
Directive on end-of-life vehicles	Council Directive 2000/53/EC
Directive on waste electrical and electronic equipment (WEEE)	Council Directive 2002/95/EC
Processes and Facilities	
Directive on incineration of waste	Council Directive 2000/76/EC
Directive on the landfill of waste	Council Directive 99/31/EC
Transport, Import and Export	
Supervision and control of shipment of waste within, into and out of the European Community	Council Regulation EEC No 259/93
Rules and provisions applying to shipments of certain types of wastes to non-EEC countries	Council Regulation No 760/1994 and Commission Decision No 1547/94

K. Aravossis'in Yaptığı Sunuşun Türkçe Özeti

AB ÇEVRE MEVZUATI'NIN GEREKTİRDİKLERİ

Prof. Dr. Konstantinos Aravossis
Atina Ulusal Teknik Üniversitesi

Kısa Bir Giriş: AB Çevre Mevzuatı son 30 yıl içinde gelişmele birlikte 300 kadar değişik kuralı içermektedir. Bunlara direktifler, yönetmelikler, kararlar ve tavsiyeler dahil olduğu gibi çok sayıdaki bildirimler ve diğer politik dokümanlar da bu mevzuatın parçasıdır. Bununla beraber, çevre hukukunun çekirdeği, çevre müktesebatını teşkil eden 70 direktif ve 21 yönetmelikten meydana gelmektedir ki, bu da çok büyük bir hukuki çerçevedir. Ancak, her bir parça, giriş sürecinde olan ülkeler için çok önemlidir.

Bu sunuşta,

Havanın Korunması: Hava Kalitesi Çerçeve Direktifi (96/62/EC);

Suyun Korunması: Su Kalitesi Çerçeve Direktifi (WFD 2000/60/EC);

Atık Yönetimi: Çerçeve Atık Direktifi (Değişik 91/156/EEC, 75/442/EEC) ile gerekli bilgiler ve takip edilecek yöntemler hakkında kısaca bilgi verilmektedir.

GİRİŞ

Son yıllarda, giriş sürecindeki bir çok batılı ülke, ülkelerindeki çevre mevzuatının Avrupa Birliği (AB)'ninine uyumunu sağlamak niyetinde olduklarını ifade etmiştir. Bu ilgi, özellikle Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde, önemli ticaret ve yatırım ortağı olarak gördükleri AB'ye doğru yönelmenin getirdiği genel ekonomik ve politik durumdan kaynaklanmaktadır.

Buna ek olarak, pek yakında giriş sürecindeki bazı batılı ülkeler genişleme sürecinde AB ile aynı sınırları paylaşacaklarından, konuya olan ilgileri daha da yoğunlaşmaktadır. Çevre mevzuatında bu uyumu sağlama eğilimi, giriş sürecindeki ülkeler ile AB arasındaki Ortaklık ve İşbirliği Anlaşmaları dolayısıyla da desteklenmektedir. Bazı Avrupalı ülkeler ikili münasebet çerçevesinde, çevre politikaları ve mevzuat reformları içeren teknik yardım projelerini uygulamaya başlamışlardır. Halen, gerek AB'ye giriş sürecinde bulunan devletlerin, gerekse yardım sağlayan ülkelerin yaklaşım çabalarına öncelik verme bakımından kesin bir fikir sahibi olmamaları, böyle bir girişimde zaman kaybına ve teknik yardım hibelerinin boşa gitmesine sebep olacaktır. Buna ek olarak, çok sayıda üye adayının gerekli itici güçleri, malî kaynakları ve kurumsal imkânları olmadığından ulusal çevre mev-

zuatlarında, müktesebata bütünüyle kısa ve orta vâdede uyum sağlayamayacakları için öncelikleri tesbit etmede alacakları tavsiyeler de faydalı olacaktır.

Uyum, giriş şartlarında, AB'ye üyeliğin başlı başına önemli kriterlerindedir. Bu çerçevede şunlar belirtilebilir: 1) AB Mevzuatı'nın ulusal mevzuata girmesi; 2) Yürütme ve uygulama; 3) Yapıtım.

Diğer taraftan, "Yaklaşım" daha değişik bir yöntemdir ve anlamı, iki hukuki sistemi bir araya getirmektir. Yaklaşım, aşağıdaki yöntemleri ifade etmektedir:

- İlgili AB Mevzuatı'nın analizi;
- Ulusal Mevzuatın gözden geçirilmesi;
- Ulusal mevzuatın AB Mevzuatı'na uyarlanması;
- Kuruluşların ayarlanması ve uyarlanması.

Uyumun çevre için muhtemel faydaları:

(2001 Nihai Rapor'dan alıntı)

- Daha iyi halk sağlığı,
- Çeşitli kirleticilerin azaltılmasıyla, ormanların, tarlaların daha az zarar görmesi,
- Doğal kaynaklarda risklerin azalması,
- Ekosistemlerin daha iyi korunması,
- Temiz çevre dolayısıyla turizmin gelişmesi,
- Sudan kaynaklanan hastalıkların azalması,
- Ekonominin işlerliğinin artması,
- Temiz suyun gerektirdiği üretim ve bakım masraflarının düşmesi,
- Tekrar kullanımdan ve dönüşümlü malzemeden dolayı daha az hammadde kullanımı,
- İstihdamda destek,
- Kültüre katkı,
- Toplumsal faydalar.

AB HAVA KALİTESİ YÖNETİM MEVZUATI

Hava Kalitesi Standartları (limit değerler ve yönetmelikler); Üretim Kontrolü, Malzeme Yönetimi ve Emisyon Standartları; Zamanlama; Kirlenme Öder Prensibi; Entegre Yaklaşım; Uluslararası Yaklaşım; İletişim ve Bilgi gibi çeşitli direktifleri içermektedir.

AB SU ÇERÇEVE DİREKTİFİ

AB, su politikasıyla ilgili altı prensibi ortaya koymaktadır.

- En yüksek seviyede koruma,
- İhtiyat prensipleri,
- Önleyici faaliyetler,
- Kaynakta kirliliğin giderilmesi,

- Kirleten öder prensibi,
- Çevre korumanın diğer Toplum politikalarına entegrasyonu.

Gerek AB, gerekse üye ülke seviyelerinde, su kirliliği için iki değişik yaklaşım sunulmaktadır: Su Kalitesi Hedefi ve Emisyon Limit Değeri.

ATIK YÖNETİMİ MEVZUATI

Bu konudaki AB politikası, Çerçeve Atık Direktifi (75/442/EEC), bunu destekleyen Tehlikeli Atık Direktifi (91/689/EEC) ve Atık Nakil Yönetmeliği (259/93) ile belirlenmektedir. Hedefler şöyle ifade edilebilir:

- Atık Yönetimi Hiyerarşisi,
- Kendine Yeterlik,
- Aşırı Masraf Gerektirmeyen Var Olan En İyi Teknik,
- Yakınlık (Atık, çıktığı yere yakın bir yerde yok edilmeli),
- Üretici Sorumluluğu.

Bu esas prensiplerden başka, AB politikaları bazı diğer hedeflere ulaşmayı da başarmak istemektedir:

- Üye ülkelerde "atık" ile ilgili ortak bir tanım,
- Temiz ürünlerin teşviki,
- Ekonomik âletlerin kullanımının teşvik edilmesi,
- Atık naklinin düzenlenmesi,
- Çevrenin korunması ve iç piyasa.

TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE ÜYELİK MÜZAKERELERİ VE ÇEVRE MEVZUATINA UYUM

Doç. Dr. Sanem Baykal
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
AB Hukuku Anabilim Dalı Başkanı

3 Ekim 2005 tarihinde kabul edilen Müzakere Çerçeve Belgesi kapsamında Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Türkiye'nin tam üyeliğine ilişkin katılma anlaşmasının müzakereleri başlamış bulunmaktadır. Taraflar arasında çeşitli siyasi ve hukuki sorunların varlığı müzakerelerde şu ana dek beklenenden yavaş bir ilerlemeye yol açmış gibi görünmekle birlikte, zaman içerisinde özellikle teknik alanlarda müzakereye geçilmesiyle sorunların ve bunların tartışılma yöntemlerinin değişik bir boyuta taşınacağı beklentisi hâkimdir.

Bu bağlamda belirtilmesi gereken bir husus, AB'ye üyelik için imzalanacak katılım anlaşmasının müzakerelerinin herhangi bir uluslararası anlaşmaya taraf olmak üzere yapılacak müzakerelerden farklı unsurları bünyesinde barındırıyor olmasıdır. Burada AB'nin 35 başlıkta ortaya koyduğu müktesebat alanlarına aday ülkenin tam bir uyum göstermesi gerekecek; bu uyum bakımından herhangi bir pazarlık süreci yaşanmayacak; sadece söz konusu uyumu gerçekleştirmeye yönelik olarak talep edilebilecek geçiş süreleri; geçici derogasyonlar ve bu çerçevede aday ülkenin talep edebileceği malî ve teknik yardımların müzakeresi söz konusu olabilecektir.

Teknik alanda en kapsamlı ve zorlayıcı müzakere başlıklarından biri, belki de en önde geleni, Türkiye'nin AB Çevre Koruma Mevzuatı ve uygulamalarına uyumu olarak karşımıza çıkmaktadır. Çevre korunması Avrupa Birliği'nin görece yeni düzenleme alanlarından biri olmakla birlikte, bugün için 300 civarında, çoğu direktif ve tüzük gibi bağlayıcı düzenlemelerden oluşan, ancak içinde Eylem Programları, Beyaz ve Yeşil bildirimler gibi bağlayıcı olmayan müktesebat unsurlarını da içeren Avrupa Birliği çevre koruması düzenlemelerinin varlığından söz edilmektedir. Bu düzenlemelerin AB'ye üye devletlerin konu ile ilgili ulusal mevzuatının yaklaşık %80'lik bir bölümünün kaynağını oluşturduğu sıklıkla ifade edilen bir olgudur.¹

Çevre koruması alanının üyelik müzakereleri bakımından bir başka önemi ve özelliği de bu alanın Birlik politikaları bakımından entegre bir alan oluşturmasıdır. AT'yi kuran Anlaşmanın "İlkeler" başlığı altında yer alan 6. maddesi ile ifade edilen bu husus uyarınca "Çevreyi koruma gerekleri, özellikle sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak amacıyla, 3. maddede belirtilen Toplum politikası ve faaliyetlerinin tanımıyla ve uygulanmasıyla bütünleştirilmelidir". Böylece çevrenin korunması Birlik

¹ Konu ile ilgili olarak bkz. örneğin Kerem Okumuş, "AB Çevre Mevzuatı ve Türkiye'nin Uyumunu", İstanbul Bilgi Üniversitesi, Center for European Studies, EU Turkey Agenda, No. 4, Aralık 2005, s. 1.